

[Avaleht](#) > ... > [Teie Õigused](#) > [Kuriteoohvrid](#) > [Ohvrite Õigused Riigiti](#) > 1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

1 - Minu õigused, kui olen langenud kuriteo ohvriks

Millist teavet ma saan ametiasutustelt (nt politseilt, prokurörit) pärast kuriteo toimumist, kuid enne, kui ma sellest teatan?

Kui te olete kuriteoohver, on teil õigus saada teavet, mida peaks andma isik, kellega te kõigepealt kokku puutute. Tavaliselt on see esimene politseiametnik, prokurör, arst või kuriteoohvleid abistava üksuse töötaja.

Esimesel kokkupuutel peab politsei/prokurör andma teile eelkõige järgmist teavet:

- kuriteokaebuse esitamise kord ning kannatanu/tsiviilhageja õigused ja kohustused kriminaalmenetluses (nt õigus kasutada usaldusisiku abi, volitatud esindaja määramine ning dokumentide kättetoimetamise ja menetlustoimikuga tutvumise võimalused);
- kuriteoohvleid abistavad üksused (kontaktandmed, nende antava abi vorm); • vajaliku arstiabi saamise võimalused;
- juurdepääs tasuta õigusabile;
- kaitse saamise tingimused, kui isiku elu või tervist ähvardab oht või esineb vara olulise kahjustamise oht (nt võimalus kuriteo toimepanija elamispiinalt lahkuma sundida, õigus taotleda kahjunõude tagamist süüdistatava vara arvelt kahju tõenäolise suuruse ulatuses);
- õigus suulise ja kirjaliku tõlke teenustele;
- teie huvide kaitse meetmed, mida on võimalik taotleda, kui elate mõnes teises ELi liikmesriigis;
- õiguskaitsevahendite kasutamise kord, juhul kui politsei ja/või prokuratuur rikuvad teie õigusi;
- kontaktandmed teabevahetuseks seoses juhtumiga, millega teile kahju tekitati;
- kahju hüvitamise taotlemise menetlused;
- kriminaalmenetluse käigus lepitusmenetluse korraldamise kord;
- võimalus lahendada vaidlus kompromissiga ja selle tingimused;
- kriminaalmenetluse kulude hüvitamise võimalus ja tingimused.

Politsei või prokuratuur aitab teil soovi korral ühendust võtta kuriteoohvleid abistava üksusega, kes teie vajadustega edasi tegeleb.

Kui otsite esmalt arstiabi, peavad tervishoiuasutuse töötajad teile andma ohvleid abistavate üksuste kontaktandmed.

Kuriteoohvleid abistavad üksused annavad teile omakorda järgmist teavet:

- eksperdiabi vorm ja ulatus ning mil määral seda antakse tasuta;
- selliste muude üksuste kontaktandmed, kes saavad aidata, kui eespool osutatud üksused ei suuda teile vajalikku eksperdiabi anda;
- ohvri õigused, sealhulgas õigus saada hüvitist;
- teie õigused, kui osalete kriminaalmenetluses tsiviilhageja või tunnistajana;
- rahalised ja praktilised küsimused.

Ma ei ela selles ELi liikmesriigis, kus kuritegu toime pandi (ELi ja kolmandate riikide kodanikud). Kuidas on mu õigused kaitstud?

Kui olete langenud mõnes teises ELi liikmesriigis toime pandud kuriteo ohvriks ning kui tegemist on raske kuriteoga ja te ei saanud või ei tahtnud esitada kuriteokaebust kuriteo toimepanemise liikmesriigis, saate sellest

kuriteost teatada Slovakkia politseile/prokurörile. See, miks te ei saanud või ei tahtnud teises riigis kuriteokaebust esitada – olgu põhjuseks aeg, vahemaa, keeleoskuse puudumine, hirm oma perekonna pärast või muu –, ei ole oluline. Kui prokurör/politseil leiab, et ta ei ole pädev juhtumiga tegelema, edastab ta kaebuse viivitamata selle ELi liikmesriigi pädevale asutusele, kelle territooriumil kuritegu toime pandi.

Pädevad asutused võtavad vajalikke meetmeid, et vähendada teie kui kuriteoohvri ees seisvaid raskusi, eriti seoses menetluse korraldusega. See tähendab näiteks, et teid saab tunnistajana üle kuulata videokõne või telefoni teel.

Kui olete langenud vägivallakuriteo ohvriks, võite taotleda hüvitist nii kuriteo toimepanemise riigis kui ka Slovakkias. Viimasel juhul esitatakse selleks taotlus Slovaki Vabariigi justiitsministeeriumile.

Kui ma kuriteost teatan, siis millist teavet ma saan?

Elkõige teavitab politsei teid kuriteokaebuse menetlemise tulemusest. Üldjuhul teeb politsei 30 päeva jooksul ühe järgmistest otsustest:

- *lükkab kaebuse tagasi ja lõpetab kriminaalmenetluse*
Politsei teeb sellise otsuse, kui toime pandud tegu ei saa liigitada kuriteoks ega väärteoks.
- *edastab kaebuse pädevale asutusele*
Kui tegu ei ole kuritegu ja politsei kahtlustab, et see võib olla väärtegu või muu haldusõigusrikkumine, edastab politsei kaebuse pädevale asutusele. Asjaomane asutus vaatab seejärel kaebuse uuesti läbi ja kui selleks on piisavalt alust, algatab väärteomenetluse.
- *jätab kuriteokaebuse läbi vaatamata*
See puudutab peamiselt juhtumeid, kus kuriteo toimepanija on surnud, teda ei saa alaealisuse tõttu kriminaalkorras vastutusele võtta (st et ta oli teo toimepanemise ajal alla 14aastane) või kannatanu ei ole andnud kriminaalmenetluseks nõusolekut.
- *algatab kriminaalmenetluse*
Kui kaebuse tagasilükkamiseks, edastamiseks või läbi vaatamata jätmiseks ei ole alust, algatab politsei kriminaalmenetluse.

Politsei peab teid oma otsusest teavitama. Otsus tehakse määrusena (uznesenie) ja toimetatakse kätte teie poolt kuriteokaebuses märgitud aadressil. Kui kriminaalmenetlus algatatakse teie kaebuse alusel, hoitakse teid kui kuriteost teatanud isikut selle konkreetsete etappidega (nt teatavale isikule süüdistuse esitamine, süüdistuse laiendamine, juhtumi edastamine teisele asutusele või kriminaalmenetluse lõpetamine, tingimuslik lõpetamine või peatamine) kursis.

Kas mul on õigus tasuta suulise või kirjaliku tõlke teenustele (kui ma suhtlen politsei või muude ametiasutustega või uurimise või kohtumenetluse ajal)?

Teil on õigus paluda tõlki ja siis politsei tagab tõlgi. Te ei pea tasuma tõlgi kulu, vaid selle katab riik. Teil on õigus ka oluliste otsuste kirjalikule või suulisele tõlkimisele teile arusaadavasse keelde.

Kuidas ametiasutused tagavad, et mina saan aru ja et minust saadakse aru (kui ma olen laps; kui mul on puue)?

Politsei/prokurör võtab teiega suheldes arvesse teie eripära (nt teie vanus, sugu, puue või vaimne küpsus). Selle eesmärk on tagada, et teie kui kannatanu saaksite piisavalt teavet teile arusaadaval kujul, et saaksite oma õigusi täielikult kasutada ja tunneksite, et teid koheldakse austusega.

Eriti haavatavaid isikuid, sealhulgas lapsi ja puudega inimesi, tuleb üle kuulata hoolival viisil, tagades, et ülekuulamist ei peaks menetluses hiljem kordama. Seetõttu nende ütlused videosalvestatakse. Enne tunnistajalt ütluste võtmist konsulteerib politsei ülekuulamisele osaleva psühholoogi või eksperdiga, kuidas ülekuulamist õigesti korraldada.

Ohvriabiteenused

Kes osutavad ohvriabiteenuseid?

Ohvriabi andmise tagavad üksused, mis on kantud Slovaki Vabariigi justiitsministeeriumi veebisaidil kättesaadavasse kuriteoohvrite abistavate üksuste registrisse, või kui see on asjakohane, perevägivalda ohvrite jaoks mõeldud sekkumiskeskused. Nad pakuvad teile nii psühholoogilist abi kui ka õigusnõu. Teiega tegelevad erialase väljaõppe saanud töötajad, kes aitavad teid õigusküsimustes või annavad psühholoogilist abi. Vajaduse korral aitavad nad teil leida ajutise majutuse, võtta ühendust perekonnaga või hankida raha.

Kas politsei aitab mul kohe võtta ühendust ohvriabiteenuste osutajatega?

Esimesel kokkupuutel teavitab politsei teid kuriteoohvrite abistavatest üksustest, selgitab teile, kuidas nendega ühendust võtta ja mis vormis abi nad annavad. Politsei aitab teil soovi korral nendega ühendust võtta.

Kuidas kaitstakse mu eraelu puutumatust?

Õiguskaitseasutused tagavad, et nad ei avalikusta kaitstavaid isikuandmeid ega eraelulist teavet, eelkõige teie pereelu, koduse aadressi ja kuriteoga otseselt mitteseotud kirjavahetuse kohta. Nad pööravad erilist tähelepanu laste, alaealiste ja tsiviilhagejate huvidele ning nende isikuandmeid ei avalikustata.

Kuriteokaebuse esitamisel võite politseiametnikult paluda, et ta ei märgiks kaebusesse teie isikuandmeid.

Kas ma pean kuriteost teatama enne, kui ma saan kasutada ohvriabiteenuseid?

Teil on õigus saada abi olenemata sellest, kas te esitate kuriteokaebuse või mitte.

Isikukaitse juhul, kui ma olen ohus

Millist liiki kaitset on võimalik saada?

Pädevate asutuste käsutuses on mitmesuguseid meetmeid kuriteoohvri kaitsmiseks. Need meetmed erinevad ka olenevalt menetlusetapist. Teie osalemine sellistes meetmetes peaks olema vabatahtlik ja te peaksite saama nendega seotud riskide ja kasu kohta piisavalt teavet, et teha teadlik otsus.

Kui te elate kuriteo toimepanijaga koos, võib politsei kuriteo toimepanija elamispiinalt kaheks nädalaks lahkuma sundida kohe pärast seda, kui te olete kutsunud politsei ja/või esitate kuriteokaebuse. Sel juhul keelatakse kuriteo toimepanijal teie ühisesse korterisse või majja sisenemine. Seejärel teavitab politsei teid võimalusest taotleda kohtumäärust (*neodkladné opatrenie*), millega keelatakse kuriteo toimepanija juurdepääs teie ühisesse eluruumi pikemaks ajaks. Kohtumäärust võib taotleda ka sellise kurjategija suhtes, kes ei ela teiega koos. Kohus võib keelata kuriteo toimepanijal teie kodule, töökohale või harilikele viibimiskohtadele lähenemast või teiega mis tahes viisil ühendust võtmast.

Teil on ka õigus otsustada, kas te tahate, et teid teavitataks, kui kuriteo toimepanija kinnipidamiskohast vabastatakse või kui ta sealt põgeneb. Nende asjaolude kohta teabe andmise eesmärk on eelkõige teid kaitsta, kui kuriteo toimepanija peaks püüdma teiega ühendust võtta (nt kui kuriteo toimepanija on teie lähedane või pereliige). Saate seda otsust igal ajal muuta ning politsei, prokurör ja kohus võtavad seda arvesse. Ent kui teid ähvardab oht (kui teie elu või tervis on ohus) teavitab politsei/prokurör/kohus teid vabastamisest või põgenemisest isegi juhul, kui te ei ole sellist teavet taotlenud.

Kes mulle kaitset pakub?

Kaitset pakub politsei, kuid kohtuistungitel tagab selle kohus.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kurjategija võib mind ka edaspidi ohustada?

Politsei, prokurör, kohus, aga ka kuriteoohvrite abistav üksus hindab teie juhtumit individuaalselt, et teha kindlaks, kas olete eriti haavatav ohver. Nad uurivad, kas kuriteo toimepanija on teile endiselt ohtlik ja kas te olete teisese

ohvristamise ohus. Kui nad leiavad, et kuriteo toimepanija kavatseb teid hirmutada, ähvardada, teile kätte maksta või mis tahes viisil mõjutada teie vaimset või kehalist puutumatust, võtavad pädevad asutused vajalikke meetmeid.

Kas keegi annab mu juhtumile hinnangu, et selgitada välja, kas kriminaalõigussüsteem võib mind ka edaspidi ohustada (uurimise ja kohtumenetluse ajal)?

Kuriteoohvrina on teil õigus kaitsele teisese ohvristamise eest. See tähendab mis tahes kahju, mida te ei kannaks mitte kuriteo enda otsesel tagajärjel, vaid nende isikute või asutuste käitumise tõttu, kellega te pärast kuritegu kokku puutute. See võib näiteks hõlmata ametiasutuste ükskõikset käitumist, tegevusetust teie kaitse tagamisel või teie juhtumi sobimatut kajastamist meedias. Kriminaalmenetluses on sellise käitumise vältimiseks mehhanismid. Politsei, prokurör, kohus ja ohvreid abistavad üksused peavad tegutsema nii, et nende tegevus ei tooks kaasa teisest ohvristamist. Seepärast võidakse teie ülekuulamine videosalvestada, et te ei peaks korduvalt ütlusi andma. Teie kaitse huvides võib arstlikku läbivaatust samuti määrata üksnes vajalikus ulatuses ja üksnes juhul, kui see on kriminaalmenetluse seisukohast vajalik.

Millist kaitset pakutakse väga haavatavatele ohvritele?

Kui te olete eriti haavatav ohver, on teil õigus paluda kuriteoohvreid abistavalt üksuselt tasuta spetsiaalset eksperdiabi. Seda antakse 90 päeva ja seda aega võib teie soovi korral põhjendatud juhtudel pikendada. See hõlmab psühholoogilist abi ning õigusnõustamist. Teiega tegelevad erialase väljaõppe saanud töötajad, kes aitavad teid õigusküsimustes või annavad psühholoogilist abi. Vajaduse korral aitavad nad teil leida ajutise majutuse, võtta ühendust perekonnaga või hankida raha. Nad aitavad teil ka hinnata, kas teie elu või tervis on ohus, ja võtavad meetmeid teie kaitseks.

Ma olen alaealine. Kas mul on eriõigused?

Alaealised loetakse automaatselt eriti haavatavateks ohvriteks. Lisaks nendele ettenähtud õigustele, peavad politsei, prokuratuur, kohtud ja kuriteoohvreid abistavad üksused tegutsema teie parimates huvides.

Kui teid kuulatakse tunnistajana üle seoses sündmustega, mis on olnud teie jaoks ebameeldivad, osaleb ülekuulamisel psühholoog või ekspert, kes jälgib selle tegemist. Vajaduse korral võib ülekuulamisel osaleda ka teie vanem või õpetaja. Ülekuulamine korraldatakse nii, et te ei pea menetluses hiljem korduvalt tunnistajana ütlusi andma. Teilt võidakse nende uuesti andmist nõuda üksnes juhul, kui see on vältimatult vajalik.

Valitseb üldine arusaam, et lapsel on kriminaalmenetluses erivajadused, ja asutused, kellega te kokku puutute, võtavad teie vanust ja vajadusi arvesse.

Mu pereliige suri kuriteo tagajärjel. Millised on mu õigused?

Kui teie pereliige suri kuriteo tagajärjel ja te olete tema surma tõttu kahju kandnud, käsitatakse ka teid kuriteo ohvrina. Teil on õigus saada teavet, eelkõige kuriteokaebuse esitamise võimaluste ja kriminaalmenetluse käigu kohta, ning teid aidata saavate organisatsioonide kontaktandmeid. Politsei või prokuratuur aitab teil soovi korral ühendust võtta kuriteoohvreid abistava üksusega, kes teie vajadustega edasi tegeleb. Lisaks on teil õigus eksperdiabile, õigus olla ära kuulatud ja õigus lugupidavale, hoolivale ja delikaatsele kohtlemisele.

Mu pereliige langes kuriteo ohvriks. Millised on mu õigused?

Kui isik suri vägivallakuriteo tagajärjel, käsitatakse ka üleelanud abikaasat ja üleelanud lapsi vägivallakuriteo ohvrina. Kui selliseid kannatanuid ei ole, käsitatakse kuriteoohvrina üleelanud vanemat ja isikut, kes elas surnud isikuga koos vähemalt aasta enne tema surma ja kuulus surnud isikuga samasse leibkonda, või surnud isiku ülalpeetavat.

Teil on kõik ohvritele tagatud õigused, kuid vägivallakuriteo ohvrina on teil ka õigus hüvitisele, mida te saate taotleda Slovaki Vabariigi justiitsministeeriumilt.

Kas mul on võimalik kasutada vahendust? Millistel tingimustel? Kas vahenduse ajal tagatakse minu turvalisus?

Teavet lepitusmenetluse kohta annab teile politsei esimesel kokkupuutel. Lepitust korraldavad kriminaalhooldus- ja lepitusametnikud nii teie kui ka kuriteo toimepanija vabatahtliku nõusoleku alusel. Eesmärk on mõlema poole aktiivsel osalusel kõrvaldada toime pandud kuriteo negatiivsed tagajärjed. Võite oma nõusoleku igal ajal tagasi võtta. Lepituse käigus saadud teavet käsitatakse konfidentsiaalsena ja seda ei tohi ilma poolte nõusolekuta kasutada ühelgi muul eesmärgil kui vaidluse lahendamiseks lepituse teel.

Kust ma leian õigusaktid, milles on sätestatud minu õigused?

[Kuriteoohvrite seadus](#)

[Kriminaalmenetluse seadustik](#)

■ Viimati uuendatud: 04/07/2025

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.